

ชื่อเรื่อง : ช ช้าง 5 ตัว นำชัยบำบัดครบ ชีวิตปกติสุข

ผู้วิจัย : นางกาญจน์วดี จตุเทน ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ รพ.เสลภูมิ

บทคัดย่อ

นวัตกรรมในการบำบัดรักษาผู้มีปัญหาการใช้สารเสพติดนำหลักการการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ป่วยยาเสพติดโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน (Community Based Treatment and Rehabilitation: CBTx) มาใช้ซึ่งเป็นรูปแบบการบำบัดรักษาเชิงบูรณาการโดยเฉพาะต่อผู้ติดยาเสพติดในชุมชน เพื่อให้เกิดการรักษาอย่างต่อเนื่อง มีการประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ในชุมชนของผู้ป่วย(United Nations Office on Drugs and Crime : UNODC 2014) โดยใช้หลัก ช ช้าง 5 ตัว คือชักชวนช่วยเหลือ เช็ก แชร์ เชียร์ มีกลุ่มเป้าหมายคือผู้มีปัญหาการใช้ยาเสพติดในชุมชนหนึ่งในอำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นกลุ่มผู้เสพ พบจากการประชาคมมีจำนวน 31 คนโดยมีคะแนนการคัดกรอง (V2) 4-26 คะแนน จำนวน 31 คน ระยะเวลาศึกษา พฤษภาคม -31 มีนาคม 2563 พบว่าผู้เสพเข้าสู่กระบวนการบำบัด 19 คน ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเนื่องจากถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย ผู้ค้ารายย่อย จำนวน 2 คน เดินทางไปทำงานต่างจังหวัดจำนวน 10 คน ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถหยุดเสพต่อเนื่องในช่วงระยะเวลาของการบำบัดรักษา 4 เดือน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 78.94 มีการติดตามหลังการบำบัดรักษาระยะตามมาตรฐานงานยาเสพติด ระยะ 1 เดือน จำนวน 19 คน 3 เดือน จำนวน 15 คน และ 6 เดือน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ,78.94 ,73.68 ตามลำดับ จำนวนที่ไม่สามารถหยุดเสพได้ต่อเนื่อง นำเข้าสู่การบำบัดในคลินิกยาเสพติดโรงพยาบาลเสลภูมิ และมีจำนวนผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการทั้งหมด 52 คน ได้แก่ ประชาชนชาวบ้าน ผู้นำชุมชน ครู ตำรวจ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข อสม และประชาชนในพื้นที่ มีความพึงพอใจในดำเนินกิจกรรมการบำบัดร้อยละ 86

วิธีดำเนินการ

ขั้นเตรียมการ

- 1.นำเสนอข้อมูลในการดำเนินงานโครงการพัฒนาเครือข่ายการบำบัดรักษาเสพติดในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อคณะกรรมการระดับอำเภอ คัดเลือกพื้นที่ในการดำเนินงาน ตำบลหนึ่งในอำเภอเสลภูมิ
- 2.ประชุมคณะทำงานระดับตำบลเพื่อนำเสนอแนวคิด วัตถุประสงค์ มติรับหลักการโครงการ
- 3.แต่งตั้งคณะกรรมการการดำเนินงาน

ขั้นดำเนินการ

- 1.ประชุมคณะทำงานระดับอำเภอ/ตำบล/หมู่บ้าน
- 2.กิจกรรมประชาคม รับโครงการฯและประกาศใช้ธรรมนูญตำบลเรื่องการแก้ไขปัญหายาเสพติดตำบล
- 3.ดำเนินงาน 5 มาตรการ
 - 3.1 มาตรการการค้นหาคัดกรอง โดยการนำเข้าจากการประชาคม
 - 3.2 มาตรการบำบัดรักษาใช้กระบวนการบำบัดโดยใช้หลัก ช ช้าง 5 ตัว คือชักชวนช่วยเหลือ เช็ก แชร์ เชียร์
 - 3.3 มาตรการฟื้นฟูสภาพ ส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมและกำลังดำเนินการช่วยฝึกอาชีพ
 - 3.4 มาตรการติดตามดูแลหลังบำบัดเยี่ยมติดตามตามมาตรฐานงานยาเสพติด ติดตามเยี่ยม 1 เดือน 3 เดือน 6 เดือน 1 ปีตามลำดับ
 - 3.5 มาตรการการส่งต่อ ส่งต่อเข้าสู่การบำบัดแบบผู้ป่วยนอกคลินิกยาเสพติดโรงพยาบาลเสลภูมิ

ระยะประเมินผล

- 1.ประเมินพฤติกรรมการใช้ยาเสพติด
- 2.สะท้อนข้อมูลในการดำเนินงานให้กับคณะกรรมการระดับตำบลหาแนวทางพัฒนา

สรุป

กลุ่มผู้เสพ พบจากการประชามมีจำนวน 31 คน โดยมีคะแนนการคัดกรอง (V2) 4-26 คะแนน จำนวน 31 คน ระยะเวลาศึกษา พฤษภาคม – 31 มีนาคม 2563 พบว่าผู้เสพเข้าสู่กระบวนการบำบัด 19 คน ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเนื่องจากถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย ผู้ค้ารายย่อย จำนวน 2 คน เดินทางไปทำงานต่างจังหวัดจำนวน 10 คน ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถหยุดเสพต่อเนื่องในช่วงระยะเวลาของการบำบัดรักษา 4 เดือน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 78.94 มีการติดตามหลังการบำบัดรักษาระยะตามมาตรฐานงานยาเสพติด ระยะ 1 เดือน จำนวน 19 คน 3 เดือน จำนวน 15 คน และ 6 เดือน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 100 , 78.94 , 73.68 ตามลำดับ จำนวนที่ไม่สามารถหยุดเสพได้ต่อเนื่อง นำเข้าสู่การบำบัดในคลินิกยาเสพติด โรงพยาบาลเสลภูมิ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. ผู้นำในชุมชนมีความเข้มแข็งในการแก้ไขปัญหาหายาเสพติด
2. มีหน่วยงานในการสนับสนุนในการดำเนินงานเช่น ตำรวจ วัด ครู ราษฎรชาวบ้าน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เทศบาลตำบล
3. ความร่วมมือของคณะกรรมการในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน บูรณาการกับกิจกรรมอื่นๆเช่น สติบำบัดสุรา การบำบัดบุหรี 3 ล้านปี เลิกบุหรี่ทั่วไทย และ พขอ
4. มีงบประมาณสนับสนุนในการดำเนินงานต่อเนื่อง
5. ประชาชนในพื้นที่เริ่มมีความเข้าใจ และช่วยในการนำผู้มีปัญหาจากการใช้สารเสพติดโดยยึดธรรมเนียมของตำบล

ข้อเสนอแนะ

ขั้นเตรียมการ

- ความเข้าใจของคณะกรรมการในการดำเนินงานโดยไม่มีการตีตราบุตรหลาน
มีการแก้ไขโดย เจ้าหน้าที่ตำรวจให้ข้อมูลในการประชาม ไม่ดำเนินคดี ใช้วิธีเคาะประตูบ้านพูดคุยรายบุคคล ครอบครัว

ขั้นดำเนินการ

- การรักษาความลับของผู้ป่วย เกิดปัญหาในการช่วยเหลือ
มีการแก้ไขโดย ทำความเข้าใจกับครอบครัวและแสดงความจริงใจในการช่วยเหลือ
- 2. การนำเข้าผู้ที่มีปัญหาการใช้สารเสพติด
มีการแก้ไขโดย ผู้นำ เจ้าหน้าที่ตำรวจ คณะครู อสม เจ้าหน้าที่สาธารณสุข พุดคุยเคาะประตูบ้านเป็นรายบุคคลทำความเข้าใจ และนำเข้าการบำบัดรักษา

ภาพกิจกรรม

